

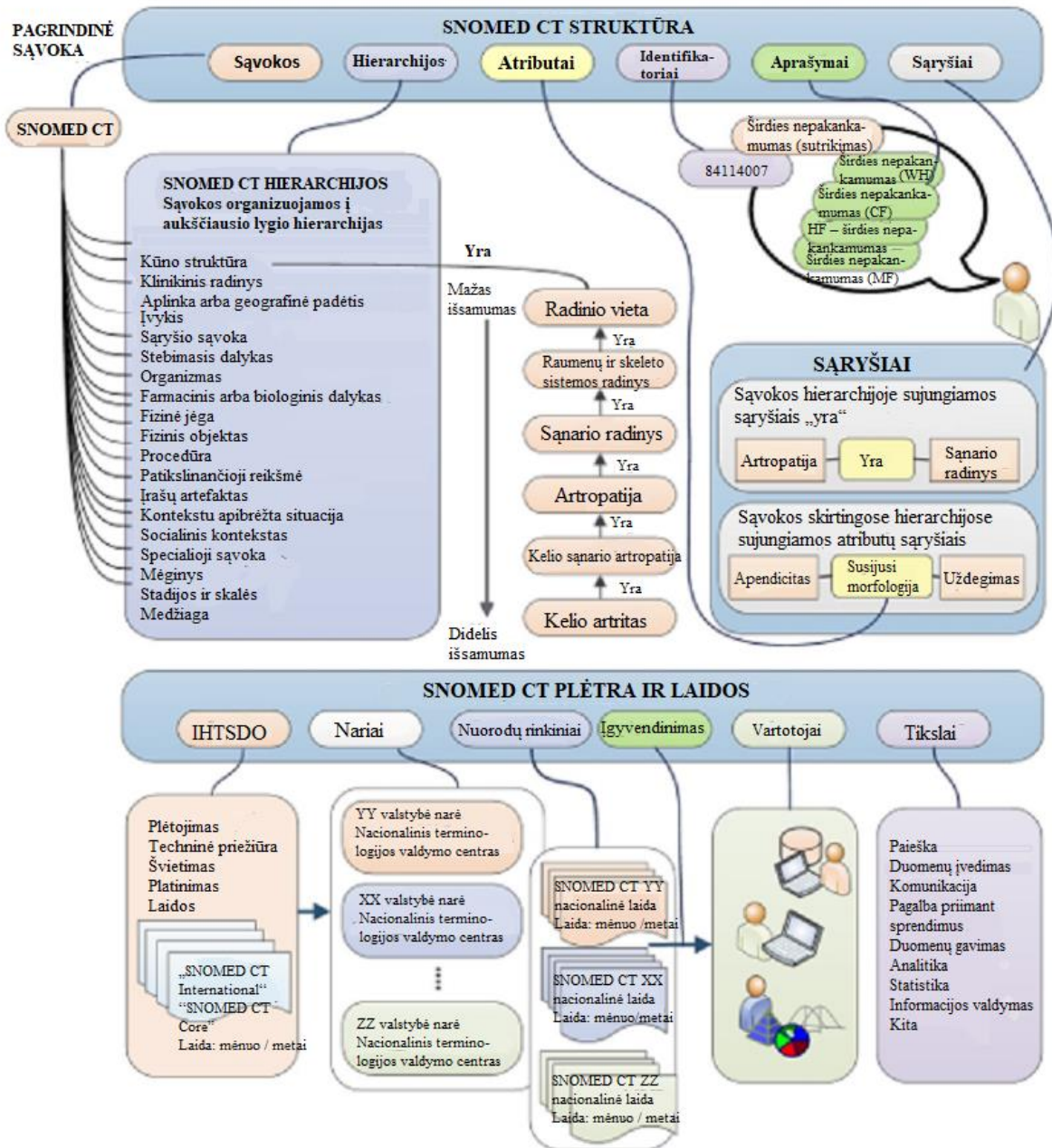
SNOMED CT STRUKTŪRA

SNOMED CT yra viena plačiausiai vartojamų klinikinų terminologijų pasaulyje, ji susijusi su įvairiomis klinikinėmis specialybėmis ir reikalavimais, visuotinai pripažįstama pirmaujančia pasauline klinicine terminų baze, skirta naudoti elektroniniuose sveikatos įrašuose (ESI). SNOMED CT aprėpia daug įvairių su sveikata susijusių temų. Ji gali būti naudojama aprašant paciento anamnezę, ortopedinės procedūros detales, epidemijos plitimą ir daug daugiau. Be to, terminų bazė yra itin nuodugni, tad gydytojai gali užrašyti duomenis tinkamu išsamumo lygmeniu.

SNOMED CT populiarumą lemia jos įvairiapusiškumas:

- SNOMED CT daugiakalbė klinikinės sveikatos priežiūros terminijos bazė yra išsamiausia pasaulyje;
- tai išsamaus, moksliskai patvirtinto klinikinio turinio išteklius;
- tai įrankis, kuriuo galima nuosekliai perteikti elektroninių sveikatos įrašų klinikinį turinį taip, kad jį būtų galima apdoroti;
- yra galimybė susieti su kitais tarptautiniais standartais;
- SNOMED CT jau naudojama daugiau nei 80 šalių.

Kai SNOMED CT įdiegiama programinės įrangos taikomosiuose programose, ji kaip neatsiejama elektroninės sveikatos priežiūros informacijos kūrimo dalis gali būti naudojama siekiant perteikti kliniškai svarbią informaciją nuosekliai, patikimai ir išsamiai. Įgyvendinant reikia suprasti, kaip SNOMED CT turinys perteikiamas jos komponentais ir grindžiamas nuorodų rinkiniais.

SNOMED CT komponentai

SNOMED CT – tai pagrindinė klinikinių sveikatos priežiūros terminų bazė, kurioje kaupiamos unikalios reikšmės sąvokos ir oficialiosios logika grindžiamos apibrėžtys, organizuotos remiantis hierarchijos principais. SNOMED CT turinys perteikiamas naudojant trijų pagrindinių tipų komponentus:

- sąvokas, kuriomis perteikiamos į hierarchijas suskirstytos klinikinės reikšmės;
- aprašymus, kuriais atitinkami žmonėms suprantami terminai susiejami su sąvokomis;
- sąryšius, kuriais kiekviena sąvoka susiejama su kitomis susijusiomis sąvokomis.

Šie komponentai papildomi nuorodų rinkiniais, kuriuose yra papildomų lanksčių priemonių ir kuriuos naudojant terminų bazę galima konfigūruoti siekiant įvykdyti įvairius reikalavimus.

Sąvokos

SNOMED CT sąvokomis perteikiamos klinikinės mintys nuo |absceso| iki |zigotos|. Kiekvienai sąvokai priskiriamas unikalus skaitinis sąvokos identifikatorius. Kiekvienoje hierarchijoje sąvokos organizuojamos nuo bendrųjų iki konkretesnių. Taip galima užrašyti išsamius klinikiškus duomenis, kuriuos vėliau galima peržiūrėti arba apibendrinti bendresniu lygmeniu.

Aprašymai

SNOMED CT aprašymais atitinkami žmonėms suprantami terminai susiejami su sąvokomis. Sąvoka gali turėti kelis susijusius aprašymus, kiekvienu iš kurių perteikiamas tą pačią klinikinę sąvoką apibūdinantis sinonimas. Į kiekvieną SNOMED CT vertimą įtraukiamas papildomas aprašymų rinkinys, kuriame terminai kita kalba susiejami su tomis pačiomis SNOMED CT sąvokomis. Kiekvienam aprašymui priskiriamas unikalus skaitinis aprašymo identifikatorius.

Sąryšiai

SNOMED CT sąryšiais sąvokos susiejamos su kitomis sąvokomis, kurių reikšmė yra kaip nors susijusi. Naudojant šiuos sąryšius parengiamos formalios sąvokos apibrėžtys ir kitos ypatybės. Vienas iš sąryšių yra sąryšis |yra|, kuriuo sąvoka susiejama su bendresnėmis sąvokomis. Tokiais sąryšiais |yra| apibrėžiama SNOMED CT sąvokų hierarchija.

- Pavyzdžiui, sąvokos |bakterinė pneumonija| ir |virusinė pneumonija| abi turi sąryšį |yra| su sąvoka |infekcinė pneumonija|, kuri turi sąryšį |yra| su bendresne sąvoka |pneumonija|.

Kitų tipų sąryšiais perteikiami sąvokos reikšmės aspektai.

- Pavyzdžiui, sąvoka |virusinė pneumonija| turi sąryšį |sukėlėjas| su sąvoka |virusas| ir |radinio vietos| sąryšį su sąvoka |plautis|.

Kiekvienam sąryšiui priskiriamas unikalus skaitinis sąryšio identifikatorius.

Nuorodų rinkiniai

Nuorodų rinkiniai – tai lankstus standartinis metodas, naudojamas SNOMED CT siekiant sudaryti galimybę įvykdyti įvairius SNOMED CT pritaikymo ir tobulinimo reikalavimus. Tai, be kita ko, poaibių perteikimas, kalbų nustatymai dėl tam tikrų terminų vartojimo ir abipusis susiejimas su kitomis kodavimo sistemomis. Kiekvienam nuorodų rinkiniui priskiriamas unikalus skaitinis sąvokos identifikatorius.

SNOMED CT hierarchijos

SNOMED CT sąvokos suskirstomos į hierarchijas. Kiekvienoje hierarchijoje sąvokos surikiuojamos nuo bendrųjų iki konkretesnių. Susijusios sąvokos hierarchijoje susiejamos naudojant sąryšį |yra|.

- Kai kurių hierarchijų pavyzdžiai – |klinikinis radinys|, |procedūra|, |stebimasis dalykas|, |kūno struktūra| ir |organizmas|.

Daugiau informacijos apie SNOMED CT struktūrą: <https://www.snomed.lt/metodika/>